

SATU RÄMÖ

UNELMA- DUUNARIN TILIPÄIVÄ

HANNE VALTARI

8
askelta

ja

TIE-
NAAT

TAR-
PEEKSI

Wsoy

UNELMA-
DUUNARIN
TILIPÄIVÄ

8 ASKELTA

JA TIENAAT TARPEEKSI

SATU RÄMÖ

HANNE VALTARI

Werner Söderström Osakeyhtiö
Helsinki

Tämän kirjan kirjoittamista on tukenut WSOY:n Kirjallisuussäätiö.
Sydämellinen kiitos apurahasta.

© Satu Rämö, Hanne Valtari ja WSOY, 2020
Werner Söderström Osakeyhtiö
ISBN 978-951-0-44710-9
Graafinen suunnittelu Satu Kontinen
Painettu EU:ssa

LUKIJALLE JA KUUNTELIJALLE

1. ASKEL | HANNE |

KYSY ITSELTÄSI, MITÄ HALUAT KAIKKEIN ENITEN 13

Ettei sitten vanhana harmita 15

Hyvän elämän rakennuspalikat 16

Töitä omien arvojen mukaan 18

Oman näköinen työelämä yrittäjänä 20

Kellonkyttääjästä flow-työskentelijäksi 24

Hyvää elämää ja sopivan paksu kukkaro 25

Mitä muuta tahdot kuin palkkaa? 26

Minun tieni kohti sopivan tukevaa tiliä 27

Kuinka paljon on tarpeeksi? 32

Kukaan ei pärjää yksin 34

Menestyä = saada tehdä työtä, josta nauttii 35

Yrittäjä Karita Sainio: PR-työtä vastuullisuus edellä 39

2. ASKEL | HANNE |

YMMÄRRÄ AINUTLAATUISUUTESI JA RAKENNA BRÄNDISI 51

Mikä sinut saa innostumaan? 53

Arkivé Atelier: Kun ekologinen huoli ja

vaatealan kokemus yhdistyvät 58

Ainutlaatuisuudesta liikeideaksi 60

Kukin omaan tyyliinsä: itselle sopivan brändin luominen 63

Brändin ulkoasu 72

Miten Oatly muuttui tylsästä kapinalliseksi 82

Kerro koko maailmalle tarinasi 85

3. ASKEL | SATU |

VERKOSTOIDU – JA ONNISTU! 93

Yksin saat aikaan vain varjosi kokoisia asioita 95

Jännittäjästä verkostoitujaksi 98

Siis mikä LinkedIn? 103

Start-up-yrittäjä Natalia Salmela: Vinkit LinkedIn-profiiliin 107

Rahoitusasiantuntija Jussi Muurikainen:

Menestys lähtee luottamuksesta 108

Neuleyrittäjä Jonna Hietala: Verkostoitumista Instagramissa 113

4. ASKEL | SATU |

OTA SELVÄÄ

RAHAN LIIKKEISTÄ 119

Mene sinne, missä muut eivät vielä ole olleet 121

Miten ja minne raha liikkuu? 122

Uskallatko ottaa riskin: varma 6 000 €

vai epävarma 24 000 €? 129

Mistä löytää rahakätkön? 130

Kehitä parasta tuotettasi: apuna unelmatyömatriisi 133

Yrittäjä Emma Alftan: Uusi yritys uudelle toimialalle 140

Yrittäjänä vai palkkatyöntekijänä? Mitä väliä! 144

5. ASKEL | SATU |

MYY JA HINNOITTELE

TYÖSI OIKEIN 151

2 euroa Arabiasta, 50 euroa Marimekosta 153

Milloin rahaa on tarpeeksi? 155

Onnellisuus on menestymisen korkein muoto... 159

...mutta rahaakin totisesti tarvitaan! 161
Työntekijä - neuvottele, pyydä ja perustele 165
Yrittäjä, älä myy mitään kymppillä 170
Mediapersoona Julia Thurén: Pienyrittäjälle
vinkkejä hinnoitteluun 182
Myyminen on kivaa! 186
Kannattaako tehdä ilmaista työtä? 202

6. ASKEL | SATU |

KESKITY OLEMAAN KIVA 211

Tärkeä tilannetaju 211
Rapsuttakaa toistenne selkiä 214
Kiva ei ole hölmö nössö 218
Toimitusjohtaja Ari Rämö: Pyri lisäämään muiden hyvää oloa 222

7. ASKEL | HANNE |

TEHOSTA JA MUKAVOITA TYÖTÄSI JA ARKEASI 233

Luo elämä ilman hidasteita 235
Työvälineet arjen mukavoittamiseen 236
Oletko valmis maksamaan arjen avusta? 239
Toipuvan sähköpostinarkomaanin tunnustukset 242
Univelkasi maksaa yritykselle tuhansia euroja vuodessa 249
Kivastakin työstä saa ja pitää ottaa lomaa 255
Työajan arvo nousee, kun aika on omaa 258
PUKKA - palkkaa, ulkoista, karsi, korota ja anna eteenpäin 260
Kädentaitoalan asiantuntija Anna-Karoliina Tetri:
Loppuunpalaminen pakotti miettimään kaiken alusta 268

8. ASKEL | HANNE |

OLE VALMIINA

TULEVAISUUTEEN 275

Unohda viiden vuoden suunnitelmat 277

Mistä palikoista muodostuu tulevaisuus? 280

Työkalu tulevaisuuden ennakoimiseen 284

Hakola: Brändiuudistuksella myynnit kaartuivat nousuun 285

Tulevaisuudentutkija Ilkka Halava:

Vuosikymmenen kuluttua ikäviä töitä ei enää ole 290

Meikkaaja-kampaaja Riia Koivisto lisäsi

arvoaan kukka-alan opinnoilla 295

LÄHTEET 303

LUKIJALLE JA KUUNTELIJALLE

Haluaisitko unelmahomman? Sellaisen työn, jonka tekemisestä olisit vaikka valmis maksamaan? Jos vastasit kyllä, lue myös seuraava virke. Unelmahomma on sellainen työ, jonka tekemisestä sinulle maksetaan kunnollinen korvaus.

Unelmahommia tehdään sekä tekemisen riemun että rahan takia. Riemusta olemme jo puhuneet. Kirjoitimme yhdessä muutama vuosi sitten kirjan *Unelmahommissa – Tee itsellesi työ siitä mistä pidät*. Tuossa kirjassa kerroimme, kuinka työelämästään voi tehdä itsensä näköisen. Kannustimme ihmisiä löytämään oman intohimotyönsä, jossa he todella viihtyisivät ja saisivat loistaa.

Tuossa kirjassa pohdimme jo alustavasti sitä, kuinka kivoja asioita tekemällä voi hankkia itselleen elannon. Koska tienäminen eli oman työn tuoma taloudellinen menestys on usein hankalin kompastuskivi unelmahommien tiellä, päätimme syventää pohdintojamme kokonaisen kirjan mittaan. Teimme tämän nyt käsissäsi tai kuulokkeissasi olevan *Unelmaduunarin tilipäivä – 8 askelta ja tienaat tarpeeksi* -kirjan pitämään huolta siitä, että pärjääät valitsemassasi unelmahommassa.

Tässä kirjassa puhumme siis tienämispuolesta.

Millä alalla on töitä? Mitä kannattaa opiskella ja milloin? Kuinka perustelen palkankorotuksen? Uskallanko vaihtaa työpaikkaa? Perustaa yrityksen? Ryhtyä osa-aikaiseksi lammaspaimeneksi? Mistä tiedän, että teen oikean päätöksen?

Ihan ensiksi haluamme sanoa sinulle: kukaan ei tiedä etukäteen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu. Tulevaisuuteen val-

mistautuu parhaiten uskaltamalla kokeilla itseä kiinnostavia asioita, hankkimalla hyvät verkostot, olemalla mukava muille, opettelemalla neuvottelemaan, hinnoittelemaan. Tarvitaan motivaatiota kehittyä.

Asioita, joihin ei voi vaikuttaa, ei kannata murehtia. Sen sijaan niihin asioihin, joihin voi vaikuttaa, kannattaa vaikuttaa! Siksi teimme tämän kirjan. Teimme tämän kirjan kaikille meille, jotka haluamme viihtyä työssämme ja tehdä työpäivämme aikana asioita, joista saa sekä tekemisen riemua että tarpeeksi paljon rahaa.

Kirjassa on kahdeksan lukua, joista jokainen sisältää yhden askeleen. Kahdeksan askelta kannattaviin unelmahommiin!

Nämä kahdeksan askelta muodostavat portaat. Päästäksesi sinne minne haluat (ylhäältä alas on ihan yhtä hyvä kuin alhaalta ylös), kannattaa astua jokaiselle rappuselle. Älä siis kiirehdi. Lue rauhassa. Mietiskele. Keskustele ajatuksia herättävistä kohdista ystäviesi kanssa. Tee sinua kiinnostavat tehtävät.

Kiirettä ei kannata pitää, sillä jos liikaa harppoo, seuraukset voivat olla kohtalokkaita. Ehkä housut repeävät. Pahimmassa tapauksessa kiirehtijä saattaa kompastua, kaatua ja loukata itsensä. Kiirehtimällä väärässä kohtaa voi jokin tärkeä asia jäädä huomaamatta. Niin se on työelämässäkin.

Vaikka olisit työssäsi kuinka hyvä, vaikka pitäisit työstäsi miten paljon tahansa ja vaikka kaikki tuntisivat sinut oman alasi ehdottomana mestarina, mutta et osaa hinnoitella taitojasi oikein, tekeminen ei kannata. Väsytt, kun teet liikaa hommia saadaksesi laskut maksettua, tai rahasi loppuvat ja on pakko alkaa tehdä jotain muuta.

Jos taas et mieli loppuun asti, mitä todella haluat tehdä, mutta osaat hinnoitella, myydä ja toteuttaa, bisnekseksi voi olla hurjan kannattavaa. Mutta voit huomata, että vuosien saatossa olosi muuttuu tyhjäksi. Raha ei koskaan yksinään tuo onnea, ei vaikka myttyyn puristetuilla kahdensadan euron seteleillä kuorisi kasvojaan kullatussa kylpyhuoneessa joka ikinen päivä. Kaunis mutta sahanpurulta maistuva kakku ei houkuttele herkuttelemaan.

Ihminen viettää töiden parissa suuren osan valveillaolo-aikaansa. Työnteon tuottama riemu ja palkkapussi eivät ole yhdentekeviä asioita. Mielekäs ja mukava työ valuttaa onnea myös työelämän ulkopuolelle. Tee siis pohjatyöt kunnolla. Kun oikea tasapaino löytyy, sitä on vaikea horjuttaa, vaikka välillä tulisikin vastatuulta.

Mekin olemme tehneet kirjaamme varten pohjatöitä. Kiitos kaikille unelmaduunareille, joita saimme haastatella tätä kirjaa varten. Lämmin kiitos myös kaikille teille, jotka jaoitte sosiaalisen median kanavissa omia kokemuksianne unelmatyössä pärjäämisestä. Teidän erinomaiset vertaistuelliset kertomuksenne löytyvät tämän kirjan sivuilta osioista *Kahvitaulla kuultua*.

Elämä – myös työelämä – on täynnä yllätyksiä. Niitä löytyy tästäkin kirjasta. Otetaan yllätykset vastaan ja koetetaan kääntää niistä ainakin osa omaksi voitoksi.

TEKEMISEN JA LUKEMISEN RIEMUA!

SATU RÄMÖ JA HANNE VALTARI

Isafjörðurissa ja Herttoniemessä tammikuussa 2020

1. ASKEL

KYSY
ITSELTÄSI,
MITÄ HALUAT
KAIKKEIN ENITEN

HANNE

Sinä tahdot siis tehdä unelmatyötäsi ja tienata sillä. Hyvä! Työstä on saatava rahaa, ainakin jollakin aikavälillä, tai muuten kyseessä on vain kiva ja aikaa vievä harrastus. Mutta ennen kuin alat ajatella rahaa, on ajateltava kaikkea muuta. Rahaa voi kyllä tehdä vaikka myymällä sisäelimiään, mutta sen lisäksi, että se on tavattoman huonoa bisnestä, sisäelimiään myyvä tuskin työpäivän jälkeen tuntee olevansa unelmahommissa. Ensin pitää miettiä, mitä ylipäätään haluaa elämältään, sillä sen perusteella voit laskeskella, miten paljon sinun pitää työlläsi tienata. Ensimmäinen askel vie meidät siis tutkimaan, mikä on itse kullekin kaikkein tärkeintä.

ETTEI SITTEN VANHANA HARMITA

Aulassa tuoksui desinfiointiaine ja etäältä kuului vaimea astioiden kilinä. Oli vuosi 2009 ja olin saapunut lehtiön ja kameran kanssa helsinkiläiseen palvelutaloon. Työn alla oli freelance-toimittajana tekemäni juttu aikakauslehti Oliviaan, ja olin sopinut tapaamisia talon asukkaiden kanssa.

Pitkän päivän aikana juttelin kahden kesken kahdeksan iältään 73–95-vuotiaan naisen kanssa elämästä. Etenkin puhuimme siitä, mitä asioita he katuivat, jotta minä ja Olivian lukijat osaisimme elää niin, ettei sitten vanhana kaduta. Päivän aikana itkin yhdessä haastateltavieni kanssa niin ilosta kuin surusta.

Eräs oli katunut koko elämänsä sitä, ettei vastannut 19-vuotiaana lavatansseissa tapaamansa pojan kirjeeseen. Muutkin puhuivat paljon rakkaudesta. Ilman vanhempien rakkautta jääminen mietitytti vielä yli yhdeksänkymmppisenäkin, ja toinen toivoi, että olisi ollut paremmin tukena kuolemansairaana puolisonsa rinnalla.

Moni katui myös oman identiteettinsä hukkumista avioliiton, lasten tai omista ikääntyvistä vanhemmista huolehtimisen alle. Vanhempina ja viisaampina he olisivat pitäneet omista rajoistaan ja omista tarpeistaan kiinni: säilyttäneet itsenäisyytensä avioliitosta huolimatta, jatkaneet opintoja lasten saamisen jälkeen, palkanneet lastenhoitajan ja menneet töihin sekä pitäneet omista harrastuksistaan ja ystävistään kiinni. Eräs haaveili, että olisi matkustanut enemmän avartaakseen ymmärrystään.

Lähdin palvelutalosta elämäntarinoista voipuneena ja miettien, että jokaista tarinaa yhdisti sama asia: olisi ollut syytä

pitää myös itsestään huolta, kuunnella sydäntään ja antaa rakkaudelle enemmän aikaa kukoistaa. Rahaa yksikään nainen ei maininnut, mutta se vaikutti monen iäkkäältä saamani neuvon takana. Oman itsenäisyyden säilyttämiseen, itsensä toteuttamiseen työn kautta ja omista tarpeista huolehtimiseen liittyy myös raha. Siitä ei vain ole tapana puhua.

HYVÄN ELÄMÄN RAKENNUSPALIKAT

Suomalaisen työpäivä kestää yleensä kahdeksan tuntia viitenä päivänä viikossa. Siihen päälle lätkäistään vielä työmatkoihin menevä aika. Kotonakin riittää puhteita, jotka on hoidettava. Pitää pestä pyykkiä, muistaa ostaa vessapaperia, etsiä lapselle sopivan kokoiset luistimet, ehtiä hakemaan kesävaatteet varastosta ja varata hammaslääkäriaika. Jos ajattelisi, että elämä on vain sitä kaikkea muuta, mikä arkisen häsläyksen jälkeen jää käteen, näyttäisi maailma syystä synkältä.

Hyvä elämä on monesta osasesta koostuva rakennelma, jossa myös työ on osa toimivaa kokonaisuutta. Henkilökohtaiset arvot määrittävät sen, minkälaisen asioiden pariin ihminen hakeutuu, mistä hän saa nautintoa, minkä kokee tärkeäksi, mihin huomaa haluavansa käyttää aikaa ja mikä häntä motivoi. Sekä vapaa-aika että työ ovat unelmatilanteessa omien arvojen mukaiset, sillä silloin ihminen kokee olevansa sinut itsensä kanssa, elo on mielekästä ja omien arvojen vastaisesti toimiminen ei hierrä mieltä.

Omia arvoja voi pohtia ihan yksinkertaisesti kirjoittamalla paperille tai vaikka puhelimen muistioon asioita, joita pitää

tärkeinä. Ovatko sellaisia esimerkiksi asuminen maalla, perhe, työ, arvovalta, kulttuuriharrastukset, parisuhde, vapaaehtois-työ, raha, vapaus, ystävät, yhteiskunnallinen vaikuttaminen, liikunta tai vaikkapa menestyminen?

Omia arvoja pohtiessaan kannattaa miettiä myös muutama esikuva, ehkä jopa sellainen ihminen, jonka elämää tai työtä kadehtii. Mitkä hänen ominaisuuksistaan ovat sellaisia, joita tahtoisit omassa minässäsi kehittää? Kun nuo kadehditut ominaisuudet ovat selvillä, niitä voi tietoisesti harjoitella. *Unelmahommissa*-kirjaan haastatteleman uravalmentaja ja mentori Maaretta Tukiainen sanoi lohduttavasti, että se mitä toisessa ihmisessä ihailee, on meissä itsessämme jo pienenä siemenä olemassa, sillä muuten emme sitä edes huomaisi muissa ihmisissä.

Kun lista tärkeistä asioista ja ominaisuuksista on tehty, se pitää käydä läpi kriittisesti. Minä haaveilen silloin tällöin olevani timmi sporttipirkko, mutta raudan pumppaamisen ja tiukan fitnesselämän sijaan arvoihini soveltuvat paremmin kehoa ja mieltä huoltavat liikuntalajit. Jotkut arvoista saattavat myös olla sellaisia, jotka ovat päätyneet listalle ulkopuolisten paineiden takia. Monelle perhe on tärkeä, mutta jos se ei kuulu sinun haaveisiisi, älä pidä sitä painolastina arvoissasi. Saatat myös yhä aikuisena toteuttaa elämässäsi vanhempiesi arvoja vaikkapa opiskelun tai menestymisen suhteen.

Kun olet karsinut epäaidot kohdat pois arvolistaltasi, on aika tarkemmin avata, miksi mikin arvo on tärkeä. Esimerkiksi työ tuo tyydytystä ja antaa mahdollisuuden kokea merkityksellisyttä. Asuminen maalla helpottaa mahdollisuuksia palautua

hiljaisuudessa ja luonnon keskellä. Kulttuuriharrastukset laajentavat ymmärrystä ja rikastuttavat mieltä. Raha antaa mahdollisuuden toteuttaa itseään, auttaa muita ja elää huolettomammin.

Tässä vaiheessa olet jo ehkä huomannut, että jotkin arvosi ovat ristiriidassa keskenään. Minulle esimerkiksi tärkeitä asioita ovat itseni toteuttaminen työn kautta ja perheen parissa vietetty aika. Näiden välillä tasapainoiluun en ole löytänyt vielääkään tapaa, joka ei saisi kokemaan riittämättömyyttä joko töiden tai perheen suhteen. Mutta koska perhe on minulle tärkeämpi, olen tehnyt rajanvetoja, joita töitä rakastavana sinkkuna tuskin tekisin: pyrin olemaan tekemättä töitä viikonloppuisin ja iltaisin. En myöskään enää koskaan tahdo olla se äiti, joka perheen yhteisellä mökkilomalla tekee samalla »ihan vain vähän töitä» ja lopulta päätyy naputtamaan hermoheikkona konetta aamusta iltaan.

Näiden arvojen välillä tasapainoilua on helpottanut myös se, että tiedän arvojeni muuttuvan elämäntilanteen mukaan. Pian tulee kesälomia, kun lapset huutelevat menemään itseksensä missä milloinkin ja minulla onkin aikaa kirjoittaa satukirjailijaunelmiani todeksi. Mutta niin kauan kuin voin, olen osa lasteni lapsuudenkesiä ja pidän pitkät kesälomat yhdessä heidän kanssaan.

TÖITÄ OMIEN ARVOJEN MUKAAN

Voidakseen tehdä rahaa puhtaalla omallatunnolla, on omien arvojen kohdattava myös työelämässä. Itse opin sen tyypillisesti kantapään kautta opiskelujen alkuaikoina, kun tein töitä kon-

sulenttina eli tuote-esittelijänä erinäisissä tuotelanseerauksissa ja PR-tapahtumissa. Yleisimmin maistatin esimerkiksi uutuusjuomia ruokakaupan asiakkaille ja koetin siinä samalla saada juomia sujahtamaan myös asiakkaiden ostoskärryihin.

Kerran otin vastaan konsulentitikeikan, joka sai jo etukäteen aikaan kummallisen olon. Vatsaa nipisti ja nimeämätön ahdistus painoi ikävästi jossain sydämen ja kurkunpään välissä. Asiakkaana oli eräs huoltoasema, ja tehtävänäni oli jakaa heidän etukorttejaan paikallisella jäähallilla jääkiekko-ottelua katsomaan tulleille asiakkaille.

Jaoin etukortteja yhden viikonlopun ajan. Vedin ylleni tiukan ajoasuhaalarin, jonka rintapieltä koristi huoltoaseman logo. Hiukset sähkökällä poninhännällä ja naamallani silmiin asti ulottuva kestopymy jaoin nakkimukit ja kaljatuopit kässissään kulkeville jääkiekkofaneille etukortteja. Fiilistelin yhdessä kortinsaajien kanssa sitä, miten siistiä onkaan, kun saa halvemmalla bensaa.

Työpäivien jälkeen olin oksentaa. Yhden viikonlopun jälkeen oli pakko soittaa työnantajalle ja sanoa, että en voi tehdä tätä enää. En, vaikka syystäkin pelkäsin sen olevan viimeinen työkeikka, jonka saan.

Oikeasti olin kirppisvaatteisiin pukeutuva kasvissyöjä, joka ajoi talvisinkin rämisevällä mummopyörällä ja tahtoi pelastaa maailman. Huoltoasema-asiakkaan keikassa kaikki tuntui soittivan arvojeni ja minuuttani vastaan, sitä piukkaa keltaista ajohaalaria myöten.

Sen jälkeen en enää saanut konsulentitikeikkoja. Se oli oikeastaan helpotus. Työnantajapuolen johtamiskulttuuri oli

kyseenalaista ja aiheutti pahaan oloa, mikä nakersi työniloa. Tilanteeni olisi voinut olla sekkin, että mitään muuta työtä ei olisi ollut. Silloin ei tietenkään olisi auttanut kuin vetää kireää ajohaalari päälle ja jatkaa bensan ilosanoman levittämistä ja kestää nöyryyttävää pomoa, jostain kun elantonsa on saatava. Onneksi minulla oli muitakin töitä ja oli mahdollisuus valita. Omatunto sai huokaista helpotuksesta.

OMAN NÄKÖINEN TYÖELÄMÄ YRITTÄJÄNÄ

Unelmahommat ovat yhdelle palkkatöissä oloa, toiselle oman yrityksen vetämistä ja kolmannelle freelancerina tai kevytyrittäjänä toimimista. Ei sillä ole merkitystä, kokeeko ihminen itsensä onnelliseksi ja työnsä kivaksi työsuhteessa, yrittäjänä tai jollakin muulla tekemisen mallilla.

Yrittäjyys antaa kuitenkin enemmän vaihtoehtoja rakentaa työelämästään itsensä näköistä. Suomen Yrittäjien mukaan Suomessa on 280 000 yritystä, joista reilusti yli puolet on yksinyrittäjiä. Tämän lisäksi tulevat vielä niin sanotut kevytyrittäjät, jotka laskuttavat satunnaisia töitä laskutuspalveluiden kautta ilman omaa Y-tunnusta, ja freelancerit, jotka perinteisesti ovat laskuttaneet töitään freelanceverokortilla, joiden käyttö päättyi loppuvuodesta 2018. Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2017 työvoimatutkimuksessa noin 315 000 ihmistä laskettiin yrittäjiksi. Vaikka yritysten määrä on pysynyt melko samana koko 2000-luvun, yksinyrittäjien määrä on kasvanut. Esimerkiksi kuluneen kymmenen

vuoden aikana yhden ihmisen pyörittämät firmat ovat lisääntyneet 45 000 yrityksellä.

Tämä suunta tulee luultavasti jatkumaan. Olemme Satun kanssa tehneet kolme tuotantokautta työelämää möyhentävää Unelmaduunarit-podcastia (jaksot löytyvät kuunneltaviksi esimerkiksi Spotifysta). Podcastissamme haastateltavana ollut tulevaisuudentutkija Ilkka Halava ennakoi, että 2030-luvun lopulla 60 prosenttia työntekijöistä on itsensätyöllistäjiä tai yrittäjiä. Silloin palkkatyöstä on tullut epätyypillistä. Tätä kohden mennään Halavan mukaan ihan lineaarisesti, vaikka ei tehtäisi mitään lainsäädäntömuutoksia.

Minkälaista jengiä yrittäjät sitten ovat? Tilastokeskuksen Yrittäjät Suomessa vuonna 2017 -tutkimuksesta käy ilmi, että Suomessa yrittäjät ovat yleensä olleet useita vuosia ansiotyössä ennen yrittäjiksi siirtymistään. Yrittäjillä on kuitenkin keskimäärin takanaan pitkä ura yrittäjinä, ja noin kolmannes yrittäjistä on toiminut yrittäjänä yli 20 vuotta. Yrittäjiksi ryhtyneet ovat tyytyväisiä valintaansa, sillä 84 prosenttia tutkimukseen osallistuneista yrittäjistä haluaa mieluummin työskennellä yrittäjänä kuin palkansaajana. Vastaaajista 11 prosenttia olisi oman yrityksen sijaan mieluummin ottanut palkkatyön.

Ongelmatonta yrittäjyys ei yrittäjien mielestä kuitenkaan ole. Tilastokeskuksen tutkimuksessa 80 prosenttia yrittäjistä kertoi kohdanneensa yrittäjänä hankaluuksia. Yleisimmin ne liittyivät kohtuuttomana pidettyyn byrokratian määrään sekä toimeentulon epävarmuuteen. Vaikka valtaosa yrittäjistä koki taloudellisen tilanteensa täysin tai ainakin jokseenkin vakaaksi sekä turvatuksi, epävarmuus näkyi etenkin kulttuurialalla ja

käsityöammateissa. Niillä aloilla taloudellisten suhdanteiden heilahtelut näkyvät selvästi. Kun kuluttajilla on tiukkaa, juuri kulttuuri- ja käsityöalojen palveluista karsitaan ensimmäisenä.

Toimeentulon epävarmuuteen liittyy myös töiden määrä. Puolet tutkimukseen osallistuneista yrittäjistä koki, että heillä on ollut sopivasti töitä edellisen 12 kuukauden aikana. Noin joka kymmenes yrittäjistä kuitenkin kertoi, että töitä oli ollut liian vähän, ja joka viidennen oli vaikea vastata koko kysymykseen, sillä työtilanne oli vaihdellut edeltävän vuoden aikana niin paljon. Osalla töitä oli taas liikaa. Yrittäjät tekevätkin keskimäärin yli kolme tuntia enemmän töitä viikossa kuin palkansaajat, ja yrittäjien työajat myös sijoittuvat palkansaajia useammin iltoihin ja viikonloppuihin. Lomajärjestelytkin ovat retuperällä: vain reilu puolet yrittäjistä oli kuluneen vuoden aikana pitänyt yli kaksi viikkoa lomaa putkeen.

Yrittäjät eivät ole samasta muotista valettuja. Tämä pätee myös tulojen suhteen. Joukkoon mahtuu niin köyhyysrajalla eläviä kuin pullealompakkoisia yrittäjiä. Mukana on sivutoimisia yrittäjiä, mikä vaikeuttaa vertailua. Yritetään kuitenkin niiden lukujen valossa, joita on saatavilla. Vuonna 2016 palkansaajien tulojen keskiarvo oli 29 400 vuodessa. Samaan aikaan itsensä työllistäjien tulojen keskiarvo oli 26 800 euroa ja maatalousyrittäjien 26 300 euroa. Työnantajayrittäjillä tuloja kertyi vuonna 2016 keskiarvoltaan 52 100 euron verran.

Miksi sitten yrittäjät ovat lähteneet yrittäjiksi, jos se tietää epävarmuutta ja ehkä jopa pienempää palkkapussia kuin palkkatyössä? Yrittäjät Suomessa 2017 -tutkimuksen mukaan yrittäjät ovat lopulta kaiken kaikkiaan tyytyväisempiä työhönsä

kuin palkansaaajat. Tyytyväisimpiä olivat yrittäjänaiset, kun taas maatalousyrittäjät kokivat työnsä kaikkein kuormittavimpana.

Minä olen yksi niistä tyytyväisistä yrittäjänaisista ja yksi kuuluneen kymmenen vuoden aikana Patentti- ja rekisterihallituksen tietokantaan ilmestyneestä yksinyrittäjästä. En koskaan perustanut yritystä sen takia, että saisin paljon rahaa, vaan sen takia, että voisin tienata rahaa. Työpalettini on niin moninainen ja sekopäisen kirjava, että yrityksenä tämän kaiken pyörittäminen on helpompaa. Kukaan ei tule sanomaan, kuinka monta väriä voin työpaletilleni ottaa, vaan voin maalata työviikkoni ihan juuri niin monella värillä kuin tahdon. Eikä kukaan kiellä, jos tahdonkin sekoittaa yhteen punaista ja sinistä sekä luoda jotain ihan uutta.

Olen ammattikirjoittaja, toimittaja ja mediakentän sekatyöläinen, mutta en ole tehnyt päivääkään töitä vakituisessa työsuhteessa. Tilasin verottajalta ensimmäisen freelanceverokorttini jo opiskeluaikoina, ja vielä pitkään valmistumiseni jälkeenkin laskutin erinäisiin medioihin tekemäni jututukeikat ja työprojektit freelanceverokortti laskun liitteenä keikkuen.

Oman toiminimen perustin vuonna 2013, kun paria vuotta aikaisemmin perustamani Lähiömutsi-blogi alkoi muuttua harrastuksesta hiljalleen sivutyöksi. Vuodesta 2016 blogi ja sen somekanavat ovat olleet päätyöni, ja kaikki muutkin työprojektit ovat versoneet blogin ympärille tätä kirjaa myöten. Vuoden 2019 alussa vaihdoin yritykseni toimintamuodon toiminnimestä osakeyhtiöksi, ja voisin nyt kirjoittaa käyntikorttiini tarinankertojan rinnalle toimitusjohtajan.

MIKSI UNELMAHOMMIA TEHDÄÄN?
TEKEMISEN RIEMUN
JA RAHAN TAKIA.

Menestyneet yrittäjät ja UNELMAHOMMISSA-kirjan kirjoittajat Satu Rämö ja Hanne Valtari ovat kehittäneet kahdeksan askeleen ohjelman, jonka avulla rahaa alkaa virrata unelmaduunarin tilille. Ymmärrät vahvuutesi, teroitat tekemisesi kärjen ja heität keihäsi sinne, missä raha pesii. Konkreettiset ja käytännölliset vinkit myymiseen, markkinointiin ja oikeiden asiakkaiden löytämiseen opastavat matkalla. Kuljet kauemmas rahahuolista ja saat vapauden keskittyä omaan unelmaasi.

Yrittäjälle, freelancerille ja yrittäjyydestä vasta haaveilevalle kirjassa on kullannarvoisia vinkkejä. Palkkatyössäkään ei tarvitse tyytyä siihen mitä annetaan. Kirjan luettuasi tiedät, miten nostat omaa tulotasiasi, vähennät stressiä ja lisäät työniloa.

www.wsoy.fi

36.13

ISBN 978-951-0-44710-9

